

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunei Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Duminica X. d. În. Sf. Crucii (a 27-a d. Rusalii).

Zelul creștinesc.

Mântuitorul vindecă într-o Sâmbătă pe o muiere gârbovă — ce avea duhul neputinței de 18 ani — și nu se putea îndrepta nici decum... Mai marele sinagogii se sminti și zise cătră popor: șase zile sunt, în cari se cade a lucra, veniți deci întru acelea și vă vindecați, iară nu în ziua Sâmbetei: ca și când n'ar fi iertat Sâmbata a face o faptă bună față de aproapele. Dl. Hr. a zis: Fătamnicilor — fiește care din voi Sâmbăta au nu-și desleagă boul său sau azinul său de la iesle, și-l ducă de la adapă? De altă dată i-a întrebat pe Farisei că, dacă într-o zi de sărbătoare — li-ar cădea un bou sau un azin — în fântină — au nu s'ar grăbi îndată să-l scoată... Și dacă aceste le fac Sâmbăta cu dobitoacele — pentru ce să nu fie iertat a ajuta și mângăia pe un biet frate, pe aproapele? Vrea Dl. Hr. prin acestea să arate că atunci când e vorbă despre faptele dragostei și milosteniei creștinești — sunt iertate acestea în ori ce zi a le face, și nu e lege care să le oprească... Mai vrea Dl. Hristos să ne învețe că dacă în zile de sărbători — ne putem îngriji de făpturile nepricepătoare — cu mult mai vărtos trebuie să ne grijim de aproapele nostru și de sufletul nostru... Oh câți sunt în lume — cari is cu mare grijă de lucrurile vremelnice, de trupul lor — iar cu sufletul nu-și bat capul... nici nu se gândesc la el!... Câți și câți sunt cari — Duminica și în sărbătorii sunt harnici și gata de a umbla după câștiguri ticăloase — dar apoi sunt lăngezi și răci — când

o vorba de a cercă bolnavi — și de a se osteni pentru suflete. Cât e de deosebit spiritul lui Isus Hr. de spiritul fiilor veacului.

* * *

Dacă dragostea vremelnică față de aproapele lipsit — e o faptă bună și o datorință creștinească — este o dragoste mai bună, mai mare și mai pe sus decât aceasta — și este dragostea sufletească, adevărată iubirea și râvna pentru mântuirea sufletelor. Adevăratul bine al aproapelui este să-și mântuiască sufletul, și adevărata iubire a aproapelui privește mai vărtos sufletul. Ticăloasă și amărâtă este o dragoste și prietinie — care se mărginește toată numai la trup, și se sfârșește sfârșindu-se viața — la moarte. Iubirea creștinească merge în vecinicie, și ne face să dorim ce neamurile noastre, prietini, tovarășii și toți cari sunt aproapele nostru — să ajungă în Raiu. De aceea a venit Dl. N. Isus Hr. în lume, a trimis Apostoli să cerce suflete ca să le mântuiască, a însărcinat pe preoții săi să se năzuiască cu tot prețul să ducă cât de multe suflete la mântuire. Dacă tu ai prietini tovarăși, ori neamuri și îi iubești, și dorești să fie fericiți și îndestuliți în lumea asta, — ce dragoste poate fi aceea ca să nu-ți pese nimica — de aceea ca să fie fericiți în veci? Oamenii de lume nu văd alt ceva în lume — decât trup, carne și trupuri de iubit, dar creștinul adevărat vede numai suflete — și făcând și bine vremelnic la aproapele său, are în vedere mai ales sufletul lor, binele lor sufletesc... Spiritul creștinismului este o dorință arzătoare ca toți să trăiască bine, în pace, în dragoste și să ajungă în Raiu. Ai tu dorința asta? Te îngrijești tu de mântuirea aproapelui?

* * *

Râvna pentru mântuirea sufletelor nu e numai datorința preoților, ci a tuturor învățăcelor lui Hristos, cari precum trebuie să dorească ca Isus să aibă mulți fii și slugi... și ca ceriul să se umplă de locuitori și cetățeni ai Raiului, așa trebuie să se nizuiască ca să se lătască credința, să înceteze păcatul, și ca toți să trăiască ca niște creștini buni... Preotul — trebuie să-și petreacă întreaga viața sa în acest lucru, iar cel ce nu e preot — trebuie să se cuprindă cu lucrul acesta pe cât se poate... mai ales în Dumineci și sărbători... învățând pe cei de acasă ce nu știu rugăciunile... cetind... A trimite suflete în Raiu — iată cuprinderea fiecărui creștin! Și poate fi o cuprindere mai frumoasă, mai mângâitoare, mai vrednică de un suflet credincios? Oh câți Apostoli sunt și printre creștini de rând — laici — bărbați și femei!!! Sunt Apostoli prin rugăciuni neîntrerupte, prin predica pildelor bune, prin sfaturi bune... prin inscrierea la tovarășii creștinești de lățirea credinței, și în mii de alte chipuri prin jertfirea averilor... pentru Biserica. Sunt Apostoli cari plecând din lumea asta se vor întâlni în cealaltă lume cu suflete necunoscute cari îi vor recunoaște de unelte ale mântuirii lor vecinic. Socotiți, câtă mărire și ce bucurie!

Ferice de voi dacă câștigați fiecare câte un suflet... care să nu sudue, să nu fure, să nu se îmbete, să se despartă de acela cu care trăește în păcate... Ferice de voi — dacă puteți întări în virtute un suflet, un prietin, un tovarăș, dacă-l scapi de ispitele și cursele prietinelor răi — de-l indemni la bine... Acel suflet va fi într-o zi cununată în ceriu...

Conceptia și atitudinea credincioșilor noștri.

Cu ocazia discuției, ce a decurs în Senatul țării în legătură cu *Mesajul*, I. P. Sf. Mitropolitul nostru *Dr. Vasile Suciu* în numele Bisericii unite a rostit un discurs, în care precisează crezul și ținuta noastră cu privire la îndatoririle ce le observăm cu toți față de Tron și Patrie. Dăm în următoarele — după „Universul” — cele rostite cu atâta devotament de către înaltul Prelat:

(Urmare.)

Urmează celelalte datorii ale omului față de egali: dreptul la viață, la sănătate,

la cinste și onoarea fiecăruia. Tot biserica osândește faptele care împiedică educația omului pentru a deveni membru folositor societății.

În fine tot legea creștină stabilește dreptul de proprietate, oprind leziunea acestui drept.

Aceste principii și porunci de conduită pentru om sunt cuprinse în decalogul stabilit de Dumnezeu și publicat prin Moise, care decalog, a fost acceptat în întregime și perfecționat de Hristos prin un element nou recunoscut, prin elementul iubirei.

Mai marii voștri, ai creștinilor, nu au să caute, în faptele lor, interesele proprii, ci tocmai fiindcă sunt mai mari, trebuie să fie călăuziți, de binele și interesele mulțimei. Nu mulțimea e făcută pentru binele mai marilor, ci mai marii sunt făcuți pentru binele mulțimei.

Cuvintele aceste din urmă, îmi aduc aminte, d-lor senatori, de o mare personalitate: iubită până a fost în viață și venerată după moarte, de noi toți.

E vorba de marele nostru Rege Ferdinand I.

În testamentul Său spunea că, fusese călăuzit în întreaga Sa viață de gândul de a putea da un răspuns bun Dreptului Judecător, despre gestiunea vieții sale de Monarh.

În războiul mondial, el s'a lepădat de legăturile sângelui și și-a primejduit însăși familia, pentru interesele țării: iar la începutul anului 1926, pentru aceleași interese s'a lipsit și de mângâierile de părinte.

Pentru aceste fapte de dragoste, El și-a meritat dragostea și recunoștința din neam în neam a tuturor românilor, pentru că „dragostea se răsplătește cu dragoste.”

Biserica română unită, cu pietate își aduce aminte de marele Rege Ferdinand I. și nu poate să nu aibă înaintea ochilor și dispozițiile luate de acelaș Rege, care s'a jertfit pentru binele Patriei.

Autoritatea e de origină divină. „Din mila lui Dumnezeu” se instiutează pe sine regii, a fi regi.

Și apoi autorității i s'a adăogat: „Din mila lui Dumnezeu și din voința națională.”

Felul autorității și subiectul autorității, stabilite odată, toți trebuie să li se supună, nu numai de frică, ci și „pentru conștiință”, cum spune apostolul, adică: toți trebuie să

se supună autorității din convingerea de a împlini voia lui Dumnezeu.

Acestea sunt credințele bisericii române unite, și în deplină conformitate cu aceste credințe, decurg și trebuie să decurgă și faptele acestei biserici, adică ascultare și supunere, nu de frică, ci din conștiință, față de autoritatea constituită prin voința națională.

Ba mai mult. Biserica română unită, tocmai fiindcă este biserică și ca atare mijlocitoare între Dumnezeu și oameni ea se roagă de Părintele Ceresc, ca El să ocrotească prin arhanghelul său Mihail pe scumpul nostru Rege Mihai I. al cărui nume îl poartă.

De asemenea se roagă această biserică și pentru cei cari în virtutea legilor constituționale dețin puterea, ca sub stăpânirea lor, noi viață pașnică să petrecem.

Acestea sunt, domnilor senatori, credințele inmutabile ale bisericii române unite și procedura ei în deplină conformitate cu aceste credințe.

Porunca a VII a lui Dumnezeu.

(Urmare)

Cearcă cu toată grija — și vestește preste tot că cine a pierdut 200 galbeni — să se înștiințeze la el, și aflându-se stăpânul îi dă înapoi toți banii. Stăpânul în sămn de recunoștință îi dă aflătorului 20 galbeni, dar săracul nu vrea să primească, îl roagă să primească macar 10 din acei galbeni, dar nu vrea. În sfârșit stăpânul cuprins de o sfântă dărnicie — îi lasă toți banii la acel sărac portar, zicând că nu poftesc nimica. Dar eu — zise săracul, eu poftesc și mai puțin, pentru că de fapt n'am nici un drept să poftesc. Oh fraților miei, strigă sf. Augustin, ce luptă, ce dispută, ce contestare! Lumea e priveștiștea și Dumnezeu este privitorul! În urmă acel sărac portar a fost îndatorat să primească — ceea ce îl dădu bogatul, dar apoi îndată a împărțit toți banii aceia la săraci, lui nu și-a ținut nimica...

3. În urmă al treilea feliu de furătură este a păgubi pe nedreptul pe aproapele ori de-a dreptul, ori prin alții, poruncind.

sfătuind, indemnând pe alții la păcat, la furături, ori primind din lucrul furat, ori dând scut tâlharului, păzând furătura, ascunzându-o... ajutând pe altul la furt, ori neimpedecând păgubirea altuia, când din slujbă ești îndatorat a impededă... Gardiștii străjile sunt datori să păzască averea altora, să oprească pe alții de a fură, de a păgubi și jăfui pe alții, și dacă știi pe cei ce au furat ori jăfuit și nu-i spun, ce fac părtași și ei de furături, păcătuesc greu... Așa și martorii, cari la judecată nu vreau să descopere furăturile ce le știi...

Fericitul Iacob d' Ulma — fiind soldat, și în slujba aceasta primejdioasă — a știut să se păzască în frica lui Dumnezeu, și să trăiască ca un creștin bun. Avea o groază mare față de furt. Într'o zi — fiind sălășluit cu alți soldași la un Jidov, după ce petrecuse o mare parte din dimineață — la biserică în rugăciuni, ajunse acasă cam târziu la dejun. Unul dintre tovarăși îi aduse într'un blid niște legume să mănânce, zicând că — sunt tare bune, și-i vor cădea bine, pentru că nu costau bani, ci au fost furate. Auzind acestea bunul serv alui Dumnezeu a respins, cu măhnire blidul, n'a vrut să mănânce, iar în ziua următoare și-a cerut slobozenie acasă dela căpitan, ca să nu fie în primejdia de a fi părtaș și el la alte furături.

(Va urma)

M. Ștefan cel nou — 28 Noembrie — După Leone Isaurul a urmat pe tronul împărătesc din răsărit Constantin al V. numit și Copronim (742—775). Acesta asișderea a persecutat pre cei ce onorau icoanele ca și antecesorul său.

La porunca lui s'au scos toate icoanele din biserici și mănăstiri, și s'au ars în foc. Mulți și dintre preoți au ținut cu împăratul și au crezut că nu-i de folos a onora sfințele icoane, dar cei mai mulți și uciși. Constantin Copronim mai ales a persecutat pe călugări pentru că aceștia i-au stat în contra cu mai mare energie și au ascuns icoanele sfinte. Intre acești calugări a fost și Sf. Ștefan care se numește cel nou sau cel tinăr, ca să se deosebească de alt sfânt cu același nume.

Dânsul a fost din Constanținopol, fiul au stat în contra și pentru aceasta au

fost persecutați, ba mulți unor părinți creștini cu numele Ioan și Ana. Din etatea lui tinăra a avut mare plecare la învățătură și se ducea cu maica sa în toate zilele la biserică: Și când a fost de 16 ani a intrat în mănăstirea sfântului Auxenție petrecând acolo cu atâta zel și pietate încât a fost ales de egumen al mănăstirii. Ca egumen a apărat icoanele și nu le-a predat spre nimicire, iar pe împăratul Copronim l'a numit eretic. Pentru aceasta a fost prins și închis în temnița numită „Pretorion,” în care deja erau închiși Vasilie, Petru, Andrei și alți 339 calugări. Dintre cari la unii erau tăiate nasurile, la alții urechile, altora le erau scoși ochii, mâinile tăiete și barbele rase, pe cari Sfântul Ștefan i-au îmbrățișat și îmbărbătat la răbdare. Sfântul apoi în temniță a ținut cu calugări toate rânduielile călugerești, încât temnița s'a prefăcut ca într'o mănăstire. Auzind de aceste împăratul, s'a mâniat și mai tare, și a decis că va ucide pe Sfântul Ștefan, care și din temniță face mănăstire.

Drept aceea l'a scos din temniță, l'a legat cu funi și a poruncit să fie tras pe ulițele cetății ca un câine, și așa s'a și întimplat. Sfântul a fost tras, iar slugile împăratului au aruncat în dânsul cu tină și cu pietrii, dar Sfântul trăind încă, împăratul a strigat: „Nu este nime cine să mă mântuiască de acest călugăr blăstămat?” Atunci un om furios a lovit cu o măciuca în capul Sfântului și spărgându-i capul a repausat. Trupul lui s'a aruncat afară de cetate dar creștini luându-l l'au îngropat cu toată onoarea.

Sfântul Ștefan a repauzat în anul 707 în etate de 53 ani. „Fericiți cei persecutați pentru dreptate, că acelora este împărăția cerurilor.”

Colectă

pentru pictarea bisericii din Sighet.

(Urmare.)

Colectă din nr. trecut: 14653

DI. Nemeș Rezső 50 Lei, DI. Dr. Anderco I. 50 Lei, DI. Szongot Miklós 100 Lei, DI. Hulmann F. 60 Lei, DI. Lányi Zoltán 20 Lei, DI. Iosif Feješ 20 Lei, DI. Antoniu Sárközy 20 Lei, DI. Tomoiaga Francisc 20 Lei, DI. Alex. Rednic 100 Lei, N. N. 100 Lei, F. 40 DI. Florea 40 Lei, DI. Moys Vasile 40 Lei, DI. S. Utan 40 Lei, DI. Dr. Paul Cziple 200 Lei, DI. Dr. S. Pop 80 Lei, DI. Dr. Alex. Balint 100 Lei, DI. Dr. P. Mihalyi 100 Lei, DI. M. Iuga preot 20 Lei, DI. Paul László 100 Lei.
TOTAL: 15.953 Lei

AMALIA Dr. DOROS
preș. R. F. R. M.

(Va urma.)

Bibliografie. A apărut din „Biblioteca Poporală din Gherla”. No. 1. „Adevărata Biserica a Domnului Nostru Isus Hristos” de Dr. Victor Bojor. Prețul 15 Lei și 1 Leu porto. No. 2. „Datorințele creștinești ale bărbaților” de acelaș autor. No. 3. „Invățătură creștinească pentru femei”. Prețul 6 Lei și 1 Leu porto postal. No. 4. „Invățături pentru tinerii feciori.” Prețul 6 lei și 1 leu porto postal. No. 5. „Invățături creștinești pentru fetele fecioare.” Prețul 6 Lei și 1 Leu porto postal. Se pot procura la Tipografia „Aurora” A. Todoran în Gherla.

Calendar săptămânal.

27 Nov. — 3 Decembrie 1927.

27. **Dumineca X. d. In. Sf. Cruci** (Ev. 13 d, Luca 18, 18) Iacob Persul
28. Luni. M. Ștefan cel nou.
29. Marți. M. Paramon.
30. Mercuri. Ap. Andreiu.
1. Joi. Pr. Naum.
2. Vineri. Pr. Avacum.
3. Sâmbătă. Pr. Sofronie.